

Up4Diversity

Bemyndigelse af unge og
ungdomsarbejdere til at blive
aktive medspillere i
forebyggelsen af vold mod
LGBTIQ+-personer i den
digitale æra

Dette *uddannelsesdokument* blev finansieret af Den Europæiske Unions program for rettigheder, ligestilling og medborgerskab (2014-2020)

REC-RDIS-DISC-AG-2019

aftale nr. 881918 – UP4Diversity.

Introduktion

Strukturen i dette uddannelsesdokument

Vold og diskriminationer i formelle og ikke-formelle ungdomsinstitutioner er en bekymrende realitet, der påvirker særligt sårbare grupper som LGBT+ personer. I EU-projektet Up4Diversity, der er støttet af REC-programmet, er der udviklet evidensbaserede, pædagogiske moduler, der har til formål at øge fagpersoners viden og kompetencer til at håndtere vold og diskrimination mod LGBT+ personer i en uddannelseskontekst. Modulerne, aktiviteterne og øvelserne er ikke designet til, at fagpersoner kan overføre dem direkte i arbejdet med unge. De er derimod tænkt som øvelsesmoduler rettet mod fagpersoner, der efterfølgende, og med nødvendige modifikationer, kan overføre dem til det direkte arbejde med unge.

Alle moduler har et teoretisk afsæt for at sikre dybest mulig forståelse for mening og formål med udformningen af de enkelte moduler. Jf. litteraturen på området kan vold, diskrimination og mobning ikke bekæmpes og overkommes ved enkeltstående, isolerede aktiviteter. Derimod kræves en helhedsorienteret, bredt funderet samfundsmæssig tilgang, der går på tværs af alle lag i den uddannelsesmæssige kontekst for at sikre trygge rammer for alle unge, uden vold og diskrimination.

De handlinger, der foreslås i nærværende dokument, er ikke tænkt til at stjæle tid eller fokus fra andet, vigtigt uddannelsesmæssigt indhold. De er tænkt som et "add-on" til den regulære undervisning og dannelse, og kan have den sidegevinst, at det generelle miljø forbedres, hvorved den instrumentelle læring øges.

I hvert modul er der forslag til yderligere læsning, der kan forklare og uddybe de fremskrevne pointer. Målet er at skabe et refleksionsrum omkring praksis, der altid tager såvel teoretisk som evidensbaseret afsæt, for herigennem at øge forståelsen for unges handlinger. Dokumentet egner sig således bedst til bearbejdning og debat i grupper, men kan også læses individuelt, såfremt dette ønskes.

Uddannelsesdokumentet består af seks moduler, der er udarbejdet i samarbejde mellem fagpersoner fra Belgien, Cypern, Danmark, Irland og Spanien. Modulerne er endvidere nuanceret med hjælp fra en divers gruppe af fagpersoner: gymnasielærere, lærestuderende, aktivister, NGO'er, frivillige, o. a.

Dokumentet og modulerne heri behandler et meget følsomt emne: vold og diskrimination mod en forvejen sårbar gruppe - LGBT+ personer. Enhver anvendelse eller implementering af de her foreslåede aktiviteter og øvelser bør kun finde sted i et trygt rum, hvor ingen former for diskrimination eller magtdemonstrationer tolereres. Deltagere bør endvidere informeres om, at det ikke er et krav for deltagelse, at man deler personlige erfaringer eller oplevelser med at være offer, krænker, bystander, upstander eller allieret.

Fagpersoner eller institutioner, der er interesserede i at høre mere kan henvende sig på up4diversity@gmail.com.

Indeks

Modul 1	6
Introducerer nogle grundlæggende begreber og en politisk ramme.	
Modul 2	15
Beskriver mobning og vold mod LGBTQ+ Unge i den digitale æra, og uddyber de unikke karakteristika ved sådanne miljøer.	
Modul 3	25
Er kernen i vores træning, da det forklarer tilgangen til tilskuerintervention og upstanders, der forsvarer ofrene for LGBTQ+ vold.	
Modul 4	34
Giver en opridsning af de sociale årsager til, at interpersonel og magtbaseret vold fortsætter, og hvordan man kan skabe en forebyggende socialisering i uddannelsesmiljøer.	
Modul 5	42
Beskriver hvordan fællesskabets deltagelse i udarbejdelsen af normer kan være med til at forebygge vold.	
Modul 6	47
Introducerer evidensbaserede strategier, materialer og programmer til reduktion og forebyggelse af vold.	

Modul 1. LGBTIQ+: konceptualiseringer og politiske rammer

Før du introducerer upstander-tilgangen, og hvordan du kan opbygge dine færdigheder yderligere på dette område, er det vigtigt at være klar over 'hvem' og 'hvad' vi taler om. **Derfor vil dette første modul introducere dig til nøglebegreber om LGBTIQ+, efterfulgt af LGBTIQ+-rettighederne og relevante politiske rammer, især på europæisk plan.** Modulet er forankret i teori og forskning, men giver også en bred vifte af eksempler og illustrationer.

For at hjælpe dig med at engagere dig i disse teoretiske grundlag, tilbyder dette modul også foreslåede 'aktiviteter', der opfordrer dig til selv at udforske disse spørgsmål, der vedrører din personlige og professionelle kontekst. Flere af disse aktiviteter kan let tilpasses også til unge. Endelig inviterer modulet lærere og ungdomsarbejdere til at bruge pædagogiske ressourcer udviklet dedikeret til at opbygge bevidsthed og forståelse for seksuel mangfoldighed.

Inden vi går i gang, en hurtig note. Det kan være udfordrende at løse LGBTIQ+-problemer, især de første par gange, du gør dette. Det samme kan være tilfældet for de unge, du arbejder med: Nogle vil have brug for mere støtte end andre til at deltage i samtalen, til at åbne op for deres egne holdninger eller til at behandle spørgs-

² Lesbisk, homoseksuel, biseksuel, transkønnet, intersex, queer og andre

målet med respekt. Det er ikke let at være en upstander! For at bryde isen inviterer vi dig til at overveje følgende aktivitet:

Homo'poly: Spillet

Er du klar til at dreje hjulet og arbejde sammen med dine kolleger for at fuldføre alle 8 trin? I 'Homopoly - Spillet' skal spillere udføre 8 handlinger eller 'livserfaringer' såsom at blive gift, købe et hus og tage på en tur rundt i verden. Muligheden for at udføre en bestemt handling afhænger af, hvilken karakter du er, og karaktererne skifter hver runde. At spille dette spil hjælper eleverne med at blive opmærksomme på de muligheder, fordele og ulemper, en person kan have på grund af deres seksuelle orientering og/eller identitet. Spillet fokuserer kun på LGB-fællesskabet, men kan tilpasses til at inkludere hele LGBTIQ+-fællesskabet.

Kernebegreber og definitioner

Det er vigtigt at starte med **klart at identificere, hvad vi forstår ved 'LGBTIQ+'**. En hurtig søgning på nettet afslører, at der er mange definitioner, og at det ikke er usædvanligt, at fortolkninger ændrer sig over tid. Du vil også bemærke, at sproget er meget vigtigt: Små nuancer gør store forskelle, og en del af respekten og anerkendelsen af LGBTIQ+-fællesskabet involverer at vedtage de termer og definitioner, som samfundet selv foretrækker.

Da **UP4Diversity støtter europæiske partnere, vil projektet anvende internationalt anerkendte kilder til relevant terminologi**. For det første, for de bredere begreber seksuel identitet og seksuel orientering, vedtager vi definitionerne fra Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (1):

Det antages generelt, at personer er heteroseksuelle (orienteret mod personer af et andet køn), homoseksuelle (homoseksuelle eller lesbiske orienteringer mod personer af samme køn) eller biseksuelle (orienterede mod begge køn).

Kønsidentitet refererer til "hver persons dybtfølte indre og individuelle oplevelse af køn, som måske eller måske ikke svarer til det køn, der blev tildelt ved fødslen, herunder den personlige kropssans (hvilket kan involvere, hvis det vælges frit, ændring af kropslige udseende eller funktion med medicinske, kirurgiske eller andre midler) og andre udtryk for køn, herunder påklædning, tale og væremåde". De, hvis kønsidentitet ikke svarer til det køn, der blev tildelt ved fødslen, omtales almindeligvis som transkønnede. Denne gruppe omfatter personer, der på et eller andet tidspunkt i deres liv ønsker at gennemgå køns-kiftebehandlinger (normalt omtalt som transsek-suelle personer), samt personer, der "klæder sig på" eller personer, der ikke eller ikke ønsker at betragte sig selv som værende 'mænd' eller 'kvinder'. Nogle af dem omtaler sig selv som 'kønsvarianter'.

Kønsudtryk refererer til en persons manifestation af deres kønsidentitet, for eksempel gennem 'maskulin', 'feminin' eller 'kønsvariant' adfærd, tøj, klipning, stemme- eller kropskaraktistika.

Seksuel orientering refererer til "hver persons evne til dyb følelsesmæssig, hengiven og seksuel tiltrækning til og intim og seksuelle forhold til personer af et andet køn eller samme køn eller mere end ét køn". Seksuel orientering refererer til identitet (væsen), adfærd (adfærd) og hvordan du forholder dig til andre personer (forhold).

Ud over disse kernekoncepter giver ordlisten for European Region of the International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association – almindeligt kendt som ILGA-Europe – resten af vores definitioner. ILGA-Europes ordliste opdateres løbende og strækker sig ud over de vilkår, der er anført her. For det fulde sæt af definitioner, se venligst deres ordliste (2):

Biseksuel: når en person er følelsesmæssigt og/eller seksuelt tiltrukket af personer af mere end ét køn.

Gay: en mand, der er seksuelt og/eller følelsesmæssigt tiltrukket af mænd. Homoseksuelle bliver nogle gange også brugt som en generel betegnelse for at dække lesbiske kvinder og biseksuelle personer såvel som homoseksuelle mænd. Denne brug er dog blevet bestridt af en stor del af LGBTI-samfundet, og homoseksuelle bruges derfor kun her, når der henvises til mænd, der er følelsesmæssigt og/eller seksuelt tiltrukket af mænd.

Køn: refererer til menneskers indre opfattelse og oplevelse af mandlighed og kvindelighed, og den sociale konstruktion, der allokerer bestemte adfærdsformer i mandlige og kvindelige roller.

Heteronormativitet: refererer til kulturelle og sociale praksisser, hvor mænd og kvinder forledes til at tro, at heteroseksualitet er den eneste tænkelige seksualitet. Det antyder, at heteroseksualitet er den eneste måde at være "normal på".

Homoseksuelle: Mennesker klassificeres som homoseksuelle på baggrund af deres køn og køn på deres seksuelle partner(e). Når partnerens køn er det samme som individets, så kategoriseres personen som homoseksuel. Det anbefales at bruge begreberne lesbiske og homoseksuelle mænd i stedet for homoseksuelle. Begreberne lesbisk og homoseksuel betragtes som neutrale og positive, og fokus er på identiteten i stedet for at blive seksualiseret eller patologiseret.

Intersex: et udtryk, der relaterer til en række fysiske træk eller variationer, der ligger mellem stereotype

idealer om mand og kvinde. Interseksuelle mennesker er født med fysiske, hormonelle eller genetiske træk, som hverken er helt kvindelig eller helt mandlige; eller en kombination af kvindelig og mandlig; eller hverken kvinde eller mand. Der findes mange former for intersex; det er et spektrum eller et paraplyudtryk snarere end en enkelt kategori.

Lesbisk: en kvinde, der er seksuelt og/eller følelsesmæssigt tiltrukket af kvinder.

Queer: er blevet et akademisk udtryk, der omfatter mennesker, der ikke er heteroseksuelle - omfatter lesbiske, homoseksuelle mænd, biseksuelle og transpersoner. Queer-teorien udfordrer heteronormative sociale normer vedrørende køn og seksualitet og hævder, at kønsroller er sociale konstruktioner. Traditionelt var udtrykket "queer" et misbrugsbegreb og har derfor for nogle stadig negative konnotationer. Mange LGBTI-personer har dog genvundet udtrykket som et symbol på stolthed.

Køn: refererer til biologisk sammensætning såsom primære og sekundære seksuelle egenskaber, gener og hormoner. Det juridiske køn tildeles normalt ved fødslen og er traditionelt blevet forstået som bestående af to gensidigt udelukkende grupper, nemlig mænd og kvinder. Imidlertid har "[Domstolen] fastslået, at rækkevidden af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder ikke kan begrænses til forbudet mod forskelsbehandling baseret på det forhold, at en person er af det ene eller det andet køn. dens formål og arten af de rettigheder, som den søger at beskytte, finder den også anvendelse på forskelsbehandling som følge af kønsskifte af en person." (Dette sprog stammer fra præambelen til direktivet om

genderomarbejdelse 2006). Ud over ovenstående bør den juridiske definition af sex også omfatte interseksuelle.

Transseksuelkøn: der er tildelt ved fødslen og søger at leve permanent i den foretrukne kønsrolle. Dette går ofte sammen med en kraftig afvisning af deres fysiske primære og sekundære køns karakteristika og ønsker at tilpasse deres krop til deres foretrukne køn. Transseksuelle kan have til hensigt at gennemgå, gennemgår eller har gennemgået kønsskiftebehandling (som kan eller måske ikke involverer hormonbehandling eller operation).

Transperson/mennesker/mand/kvinde: er et inkluderende paraplybegreb, der refererer til de mennesker, hvis kønsidentitet og/eller et kønsudtryk adskiller sig fra det køn, de blev tildelt ved fødslen. Det omfatter, men er ikke begrænset til: mænd og kvinder med transseksuel fortid og personer, der identificerer sig som transseksuelle, transkønnede, transvestit/cross-dressing, androgyn, polygender, genderqueer, kønsvariant, kønsvariant eller med enhver anden kønsidentitet og/eller udtryk, som ikke er standard mand eller kvinde og udtrykker deres køn gennem deres valg af tøj, præsentation eller kropsændringer, herunder at gennemgå flere kirurgiske procedurer.

Før vi går videre til at udforske menneskerettighedsrammen, lad os holde en kort pause på videnskaben – eller mangel på samme – om LGBTIQ+. Notorisk underforsket indtil for ganske nylig, og dermed med betydelig indhentning, er det videnskabelige evidensgrundlag for seksuel orientering og kønsidentitet i bedste fald spredt. Som følge heraf fortsætter vigtige spørgsmål. Vi har heldigvis voksende beviser om unges situation, især om "konsekvenserne" af ægteskaber af samme køn. Modstandere hævdede, at ægteskab af samme køn ville være skadeligt for børn og ville underminere styrken af familien som institution. Nyere forskning (3) viser imidlertid, at børn opdraget af forældre af samme køn fra fødslen klarer sig bedre end børn opdraget af forældre af forskellig køn i både grundskole og ungdomsuddannelse, og at (4) børn i familier af samme køn klarer sig lige så godt som børn i familier med forskellig køn på arbejdsmarkedet.

Disse resultater giver opstandere stærke argumenter for at argumentere for ægteskaber af samme køn.

Menneskerettighedsrammer for LGBTIQ+

Menneskerettigheder er kernen i filosofi, religion og politisk tænkning. Grundtanken er, at alle mennesker har nogle umistelige rettigheder, som ikke kan tages fra, og som derfor skal beskyttes. Enhver person holder dem under at blive født: "Menneskerettigheder er ikke privilegier og kan ikke gives eller tilbagekaldes. De er umistelige og universelle." (5). I kølvandet på Anden Verdenskrig fik denne menneskerettighedsdoktrin stor indflydelse i lovgivningen, især på internationalt plan. Verdenserklæringen om menneskerettigheder (UDHR), som stadig er nøgleteksten, som meget af nutidens internationale menneskerettighedslovgivning bygger på, blev vedtaget af FN's Generalforsamling i 1948. Dokumentet i sig selv er ikke juridisk bindende, men har dannet grundlag for en voksende række juridisk bindende instrumenter på nationalt, regionalt og globalt plan.

AKTIVITET 1:

Vælg nogle af termerne ovenfor og lav dine egne definitioner. Kendte du dem alle sammen? Hvilke begreber er mere socialt accepterede, hvilke mindre? Og hvilke begreber tror du, de unge kender bedst til? Hvis du er utilpas med (nogle af) disse vilkår, så reflekter over, hvorfor det er det.

Dette bringer os til et vigtigt punkt: skellen mellem 'universelle' og 'lovlige' rettigheder og konsekvenserne af denne sondring for rettighederne og beskyttelsen af LGBTIQ+-samfundet. Da UDHR først blev vedtaget, var homoseksualitet en strafbar handling i de fleste af de underskrivende lande, og transkønnede eller interseksuelle rettigheder var uhørt. Ytringsfriheden, der er givet i erklæringen, blev ikke udvidet til at omfatte homoseksuel eller biseksuel adfærd i de dokumenter, der oversatte disse universelle rettigheder til juridiske rettigheder på landeniveau. Sådan er det stadig i nogle dele af verden i dag: Det er en desperat realitet, at homoseksualitet stadig kan straffes med døden i en håndfuld lande, eller at elevernes og lærernes mening ofte er fjendtlig (6, 7). I mange flere er nogle af de universelle rettigheder, som alle individer har i henhold til erklæringen, enten begrænsede eller slet ikke lovfæstet.

AKTIVITET:

Se følgende videoer:

- **Video:** 'Menneskerettigheder på to minutter'
- **Video:** 'Hvad er de universelle menneskerettigheder?'

Reflektere over dette, skriv ned 5 menneskerettigheder, der er relevante for seksuel orientering og identitet (for eksempel: selvudfoldelse). Når du får dem skrevet ud, så spørg dig selv – eller dine kolleger – om personer, der identificerer sig som homoseksuelle, transkønnede eller interseksuelle i dit land, nyder disse rettigheder i praksis. Hvis ja, var dette altid tilfældet? Hvis nej, hvad forklarer dette? Synes du det er rimeligt?

Menneskerettigheder i Europa

I Europa er der taget flere skridt for at sikre, at LGBTIQ+-personer nyder de samme juridiske rettigheder som andre. Central blandt disse er den europæiske menneskerettighedskonvention. Konventionen, der blev vedtaget af Europarådet i 1950, etablerede blandt andet Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Enhver person, der føler, at deres rettigheder er blevet krænket, kan indbringe deres sag for domstolen, og alle domstolens resultater er juridisk bindende og skal eksekveres.

AKTIVITET: Udforsk sektionen "hvordan virker det" af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Prøv at finde eksempler på sager, hvorigennem domstolen beskyttede LGBTIQ+-samfundets rettigheder (8). Føler de, at domstolen har truffet en retfærdig dom? Er der noget, du ville have gjort anderledes?

1. Menneskets kamp fører til legalisering af homoseksualitet i Irland (fuldstændig casestudie her)
2. Juridiske standarder ændrede sig, efter at en homoseksuel far blev nægtet forældremyndigheden over sit barn (fuldt casestudie her)
3. Retskamp fører til stærkere transkønnedes rettigheder (fuldt casestudie her)

Det er vigtigt at bemærke, at konventionen fortsætter med at blive revideret, og det i væsentlig grad siden dens oprindelige vedtagelse i 1948. Følgende bestemmelse, der er afgørende for rettighederne for LGBTIQ+-samfundet i Europa, blev vedtaget i 1999:

"Medlemsstaterne bør træffe passende foranstaltninger for at sikre, at i overensstemmelse med konventionens artikel 10, at retten til ytringsfrihed effektivt kan nydes uden forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet, herunder med hensyn til friheden til at modtage og videregive oplysninger om emner, der beskæftiger sig med seksuel orientering eller kønsidentitet."(9)

Denne bestemmelse siger ikke kun, at folk frit skal kunne udtrykke deres seksuelle orientering eller kønsidentitet, men den beskytter også dem, der stiller op for LGBTIQ+-fællesskabet. Hvor det at være en 'opstander' - hvad enten det er som individ, organisation eller virksomhed - stadig betragtes som 'homoseksuel propaganda' i mange lande, danner den europæiske menneskerettighedskonvention grunden for opstanders principper og praksis. For yderligere information om artikel 10, besøg venligst Europarådets hjemmeside her.

EU's politiske ramme for LGBTIQ+

-politikker er en vejledning til at nå mål. Hvor love dikterer, hvad der er "retfærdigt" eller "rigtigt" i samfundet, tilbyder politikker regler og retninger for samfundet til at organisere sig efter disse love og i forfølgelse af de idealer, der er udtrykt i disse love. Politikker gælder på alle niveauer, fra skoler til byer til lande og virksomheder.

LGBTIQ+-politik kan også eksistere på alle niveauer og på tværs af alle typer institutioner og organisationer. Proces-

serne for at 'gøre' politik bliver stadig mere komplekse: Dels fordi der er flere eksisterende regler og forskrifter at tage hensyn til, men også fordi der er en voksende erkendelse af, at folk bør have indflydelse på de politikker, der berører dem. Som følge heraf gennemgår mange politikker nu en proces med "offentlig høring". Individuelle borgere, organisationer, virksomheder og andre kan bruge disse processer til at forsøge at påvirke det politiske resultat.

AKTIVITET:

Tænk på tre barrierer, som LGBTIQ+-samfundet og grupperne står over for, når de forsøger at implementere evidensbaserede tilgange. Hvorfor tror du det er det? Hvad gør det sværere for nogle organisationer eller grupper at udvikle og implementere politikker omkring LGBTIQ+ end andre()? Hvad kunne disse felter gøre for bedre at støtte opstanders?

Der er **store forskelle på tværs af EU-lande med hensyn til ligestilling mellem kønnene**: hvor elever og lærere fra Belgien, Tyskland og Holland ganske accepterer LGBTIQ+-spørgsmål, føler de samme grupper meget mere negativt omkring dem i Polen og Ungarn (6, 7, 10, 11). Den Europæiske Union har længe været førende inden for ligestilling, herunder beskyttelse og fremme af LGBTIQ+-rettigheder gennem proaktiv politikudformning. Ursula von der Leyen, formand for Europa-Kommissionen, talte stærkt om sit engagement i ligestilling:

"Jeg vil ikke hvile, når det kommer til at opbygge en union af ligestilling. En forening, hvor du kan være den du er og elske hvem du vil - uden frygt for beskyldninger eller diskrimination. Fordi at være dig selv er ikke din ideologi. Det er din identitet. Og ingen kan nogensinde tage det væk."

Ursula von der Leyen, formand for Europa-Kommissionen
State of the Union 2020-

løfter blev omsat til politik med offentliggørelsen af **EU's første LGBTQ-ligestillingsstrategi 2020-2025**. Denne strategi skitserer, hvordan EU planlægger at bevæge sig hen imod en "lighedsunion", der anerkender, respekterer og opfylder behovene hos LGBTI-samfundet (12). Strategien er bygget på 4 søjler:

1. Bekæmpelse af diskrimination mod LGBTQ-personer;
2. Sikring af LGBTQ+ menneskers sikkerhed;
3. Opbygning af LGBTQ-inklusive samfund; og
4. lede opfordringen til LGBTQ+ ligestilling rundt om i verden.

Det er ambitiøse mål, der gentager de gentagne opfordringer til handling fra Europa-Parlamentet og førende civilsamfundsaktører. De giver konkrete, håndgribelige anbefalinger, som, hvis de implementeres korrekt, vil forbedre de levede realiteter i LGBTQ+-samfundet i hele Den Europæiske Union.

'Implementering' er dog ikke så ligetil. Dette skyldes til dels, at der er tale om komplekse og udfordrende spørgsmål, der tager tid og plads at udvikle: Lovgivning kan vise vejen, men hjerter og sind kan tage meget tid at følge. Det er dog til dels også, fordi EU-medlemsstaterne stadig har betydelig plads til at fastlægge deres egne politikker og praksis: Europæisk lovgivning og regulering omfatter muligvis ikke alle politikområder. Går man endnu et skridt videre, har lokale regeringer, civilsamfundsorganisationer, virksomheder og så videre til gengæld (en vis) frihed til at fastlægge deres egne politikker.

Som følge heraf **bliver situationen for LGBTQ+-personer i flere lande inden for EU's grænser - og et stigende antal uden for EU's grænser - på trods af vigtige skridt fremad i**

de juridiske og politiske rammer på europæisk plan værre, ikke bedre. Den seneste ILGA-Europe-rapport viser, at det igen er mindre sikkert for mennesker at identificere sig som homoseksuelle, biseksuelle eller transkønnede, især i Central- og Østeuropa (13). For at sikre den fulde beskyttelse af LGBTQ+-rettigheder på tværs, og for at stoppe denne tilbagegang, **er der brug for aktiv og proaktiv politikudformning på alle niveauer, fra europæiske beslutningstagere i Bruxelles til skoleadministratorer og lokale sportsklubber.** Handling er velkommen på tværs af stort set alle politikområder, men især for at forhindre hadefulde ytringer, mobning og homofobisk og transfobisk vold; at forbedre digital styring, at skabe et sikkert onlinenum; at beskytte LGBTQ+-samfundets sundhed og velvære; og selvfølgelig på uddannelsesområdet.

Der er udbredt anerkendelse af **den rolle, uddannelse spiller i at opbygge bevidsthed, forståelse og inklusion af LGBTIQ+-samfundet**. FRA-forskningen bekræfter, at skoler spiller en stærk rolle i at forme holdninger, ikke kun uddannelsesmæssige sammenhænge (1). Det er vigtigt, at det også bekræfter, at unge "ser flere individer, der står op for LGBTI-personer i skolen - og hører mere snak om LGBTI-spørgsmål i uddannelsesmiljøer" (1). Undersøgelsen gav også nogle nøgterne statistikker om digital mobning: mellem 7 % og 15 % af de adspurgte angiver at have oplevet onlinechikane. En ikke overraskende, men bekymrende indsigt er, at den yngste gruppe (15-17-årige) oplever mere online mobning (15 %) end de ældre grupper, og 38 % af de adspurgte i denne aldersgruppe angiver, at gerningsmanden var en teenager eller en gruppe af teenagere. Det er derfor klart, at mere opmærksomhed omkring disse spørgsmål er kritisk, og at den igangværende indsats fra et voksende antal skoler bør opmuntres og aktiveres.

Som ungdomsmedarbejder, lærer eller uddannelsesprofessionel kan din mulighed for direkte at påvirke politiske rammer være begrænset, men du kan handle i dit eget miljø. FRA-anbefalingerne nedenfor henvender sig til politiske beslutningstagere, men de byder på meget mad - og masser af potentielle handlinger og aktiviteter:

- Opmuntre og støtte EU-medlemsstaterne for at sikre, at alle uddannelsesmiljøer, især skoler, giver et sikkert og støttende miljø, gratis fra mobning og vold, for alle LGBTI børn og unge. Dette kunne omfatte udvikling og implementering af foranstaltninger i tæt samarbejde med lærere og skoleadministrationer, der adresserer mobning af LGBTI-elever og -lærere.
- Tilskynd og støtte medlemsstaterne til at overveje at revidere undervisningsplaner og materialer, så de ikke

præsenterer LGBTI-personer i konnotation med patologi, som risikerer at misinformere og give næring til had og vold mod dem. De bør også være i overensstemmelse med menneskerettighedsstandarderne og Verdenssundhedsorganisationens definition og revidere dem, hvor det er nødvendigt. Ligestillingsorganer og ombudsinstitutioner samt civilsamfundsorganisationer kunne inddrages i disse reformer.

- Opmuntre og støtte medlemsstaterne til at udvikle peer-læring blandt skoler og fagfolk inden for uddannelse, herunder deling af god uddannelsespraksis, for at tackle homofobisk og transfobisk mobning. (FRA 2020, s. 19)

AKTIVITET: Gennemgå disse politiske anbefalinger med dine kolleger. Hvordan kunne du anvende dem i dit klasseværelse, din skole, din organisation? Hvilke specifikke handlinger kan du tage for at fremme hver af disse tre anbefalinger? Hvad skal du bruge for at omsætte dem i praksis?

Referencer

1. EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder (2020). LGBTI Europa II. Der er lang vej for LGBTI-ligestilling. Hentet fra <https://fra.europa.eu/en/publication/2020/eu-lgbti-survey-results>, 12. marts 2021.
2. ILGA Glossary (2015). Ordliste. Hentet fra <https://www.ilga-europe.org/media/2431>, 12. marts 2021.
3. Mazrekaj, D., De Witte, K. og Cabus, S. (2020). Skoleresultater for børn opvokset i familier af samme køn: Beviser fra administrative paneldata. *American Sociological Review* 85(5). 830-856.

- 4.** Palmaccio, S., Mazrekaj, D. og De Witte, K. (2021). Tidlige arbejdsmarkedsresultater for børn, der bor med forældre af samme køn: beviser fra befolkningsdata. LEER Working Paper
- 5.** Berta, B. (2015) Hvad er de universelle menneskerettigheder? Hentet fra <https://www.youtube.com/watch?v=nDgIVseTkuE>, 26. april 2021.
- 6.** De Witte, K., Iterbeke, K. og Holz, O. (2019). Læreres og elevers perspektiver på homoseksualitet. En komparativ analyse på tværs af europæiske lande. *International Sociology* 34 (4), 471-519.
- 7.** De Witte, K., Holz, O. og Geunis, L. (red.) (2018). Et sted over regnbuen – Diskussioner om homoseksualitet i uddannelse i hele Europa. Waxmann. ISBN 978-3-8309-3747-0. Pp. 168.
- 8.** Europarådet (2021) Konventionen om menneskerettigheder. Casestudier hentet fra <https://www.coe.int/en/web/impact-convention-human-rights>, 16. juni 2021.
- 9.** Europarådet (2013) European Convention on Human Rights. Hentet fra https://www.echr.coe.int/documents/convention_eng.pdf, 26. april 2021.
- 10.** De Witte, K. og Holz, O. (2013). Kønsspecifik uddannelse i 12 europæiske lande – En sammenligning. I Holz, O. og Shelton, F.. (Red.). *Kønsspecifik uddannelse i forskellige lande. Historiske aspekter – Aktuelle tendenser.* Waxmann, München – New York. s. 159-175. ISBN: 978-3-8309-2868-3.
- 11.** Holz, O. og Shelton, F.. (2013). *Kønsspecifik uddannelse i forskellige lande. Historiske aspekter – Aktuelle tendenser.* Waxmann, München – New York. s. 159-175. ISBN: 978-3-8309-2868-3.
- 12.** Europa-Kommissionen (2020) *LGBTIQ-ligestillingsstrategi 2020-2025.* Hentet fra <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52020DC0698>, 26. april 2021.
- 13.** ILGA-Europe (2021). *Annual Review 2021.* Hentet fra <https://www.ilga-europe.org/annualreview/2021>, 26. april 2021.
- 14.** Homo'poly (2016 - 2019), alle ressourcer tilgængelige på www.homopoly.eu.